

PRESUDA SUDA

3. srpnja 1974. (*)

U predmetu 9-74,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Bayerisches Verwaltungsgericht (Upravni sud Bavarske, Njemačka), treće vijeće, u sporu koji se vodi pred tim sudom između

Donata Casagrandea, München,

i

Landeshauptstadt München,

o tumačenju članka 12. prvog stavka Uredbe Vijeća br. 1612/68 od 15. listopada 1968. (SL 1968, br. L 257, str. 2.),

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner (izvjestitelj) i M. Sørensen, predsjednici vijeća, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh i A. J. Mackenzie Stuart, suci,

nezavisni odvjetnik: J. P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 14. prosinca 1973., koje je tajništvo Suda zaprimilo 11. veljače 1974., Bayerisches Verwaltungsgericht (Upravni sud Bavarske) u Münchenu uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje o tumačenju članka 12. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika unutar Zajednice.

Kako je navedeno u rješenju, tužitelj u glavnom postupku, koji je talijanski državljanin i dijete talijanskog radnika u Saveznoj Republici Njemačkoj, pohađao je u školskoj godini 1971./1972. srednju školu u Münchenu te je od Grada Münchena, tuženika u glavnom postupku, zatražio financijsku pomoć za obrazovanje u iznosu od 70 DM mjesečno, koja je predviđena člankom 2. Bayerisches Ausbildungsförderungsgesetz (bavarski Zakon o financijskoj pomoći za obrazovanje).

Budući da mu je tuženik u glavnom postupku odbio dopustiti da iskoristi tu mjeru uz obrazloženje da se članak 3. tog zakona odnosi samo na njemačke državljane, osobe bez državljanstva i strance kojima je odobren azil, postavlja se pitanje je li taj članak 3. spojiv s člankom 12. prvim stavkom Uredbe br. 1612/68.

- 2 Sud u skladu s postupkom iz članka 17. ne može odlučivati o tumačenju ili valjanosti nacionalnih zakonodavnih odredaba, međutim nadležan je tumačiti članak 12. Uredbe br. 1612/68 i utvrditi odnosi li se taj članak na primjenu mjera povezanih s financijskom pomoći za obrazovanje kao što je sporna mjera ili ne.
- 3 U skladu s člankom 12. „djeca državljanina jedne države članice koji je zaposlen ili je bio zaposlen na državnom području druge države članice, ako borave na državnom području te države, imaju pravo pristupa općem obrazovanju, naukovanju i strukovnom osposobljavanju pod istim uvjetima kao državljani te države” [neslužbeni prijevod] te se od država članica zahtijeva da podupiru „sve napore čiji je cilj da se djeci tih radnika omogući pohađanje navedenih programa pod najboljim mogućim uvjetima” [neslužbeni prijevod].

Uredba je u skladu sa svojom petom uvodnom izjavom donesena, među ostalim, jer „prema objektivnim mjerilima, slobodno i dostojanstveno izvršavanje prava na slobodu kretanja zahtijeva [...] da se uklone prepreke pokretljivosti radnika, posebno s obzirom na pravo radnika na spajanje sa svojom obitelji i uvjete za integraciju te obitelji u zemlju domaćina” [neslužbeni prijevod].

- 4 Takva integracija pretpostavlja da dijete stranog radnika koje želi pohađati srednju školu može ostvariti koristi predviđene zakonodavstvom zemlje domaćina koje se odnose na financijsku pomoć za obrazovanje pod istim uvjetima kao državljani koji su u sličnom položaju.

Iz odredbe članka 12. drugog stavka, u skladu s kojim države članice trebaju poduprijeti sva nastojanja da se toj djeci omogući pohađanje programa pod najboljim mogućim uvjetima, proizlazi da je svrha članka poduprijeti posebna nastojanja kako bi se osiguralo da djeca mogu pod jednakom uvjetima iskoristiti dostupne mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja.

Budući da je njime predviđeno da dotična djeca imaju pravo pristupa obrazovnim programima „pod istim uvjetima kao državljani” države domaćina, valja zaključiti da se članak 12. odnosi se ne samo na pravila o pristupu, već i na opće mjere čija je svrha olakšati sudjelovanje u obrazovanju.

- 5 Staatsanwaltschaft (državno odvjetništvo) pri Verwaltungsgerichtu (Upravni sud Bavorske), intervenijent u glavnom postupku, navelo je da su politika obrazovanja i osposobljavanja u nadležnosti država članica.

U Saveznoj Republici Njemačkoj ta je politika najvećim dijelom u nadležnosti „Ländera” te se stoga postavlja pitanje primjenjuje li se članak 12. ne samo na uvjete koji su utvrđeni zakonodavstvom središnje vlasti, već i zakonodavstvom proizišlim iz mjera koje su poduzela tijela zemlje koja je dio savezne države ili drugih teritorijalnih jedinica.

- 6 Iako politika obrazovanja i osposobljavanja nije kao takva obuhvaćena područjima koja su Ugovorom povjerena institucijama Zajednice, iz navedenoga ne proizlazi da je izvršavanje ovlasti koje su prenesene na Zajednicu na neki način ograničeno ako može utjecati na mjere koje su poduzete za provedbu politike kao što je politika obrazovanja i osposobljavanja.

Dio drugi glava III. poglavlja 1. i 2. Ugovora osobito sadržavaju nekoliko odredaba čija bi primjena mogla utjecati na tu politiku.

Kad je riječ o članku 12. Uredbe br. 1612/68, iako uvjete koji su u njemu navedeni utvrđuju tijela koja su nadležna u skladu s unutarnjim pravom, oni se moraju primjenjivati bez diskriminacije između djece domaćih radnika i djece radnika koji su državljani druge države članice koja borave na državnom području.

Nadalje, budući da u skladu s člankom 189. Ugovora uredbe imaju opću primjenu, obvezujuće su u cijelosti i izravno se primjenjuju u svim državama članicama, nije važno jesu li predmetni uvjeti utvrđeni pravilima koja je donijela središnja vlast, tijela zemlje koja je dio savezne države ili drugih teritorijalnih jedinica ili tijela koja su u nacionalnom pravu s njima izjednačena.

Troškovi

- 7 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je podnijela očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

odlučujući o pitanju koje mu je rješenjem od 14. prosinca 1973. uputio Bayerisches Verwaltungsgericht München (Upravni sud Bavorske u Münchenu), odlučuje:

Budući da je njime predviđeno da djeca državljanina jedne države članice koji je zaposlen ili je bio zaposlen na državnom području druge države članice imaju pravo pristupa obrazovnim programima „pod istim uvjetima kao državljani” države

domaćina, članak 12. odnosi se ne samo na pravila o pristupu, već i na opće mjere čija je svrha olakšati sudjelovanje u obrazovanju.

[Potpisi]

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 3. srpnja 1974.

---

*Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD